

الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

محسن محمدی

دانشجوی دکتری رشته مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران

نبی اله محمدی (نویسنده مسئول)

دانشیار رشته مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

Nabi_mohammadi@yahoo.com

حسن غنیمتی

استادیار رشته جامعه شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۷/۰۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۲۹

چکیده

هدف: هوشمندی مالیاتی نیازمند تبیین دقیق و صحیح اجزای حکمرانی بر مبنای روندهای نوین و بازمهندسی شده است حکمرانی مالیاتی برای تضمین ثبات اجتماعی مهم است و با ترویج انصاف و شفافیت در نظام مالیات، دولت ها می توانند به ایجاد اعتماد و اطمینان به نهادهای حاکمیتی کمک کنند. از این رو پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی انجام شده است.

روش: این پژوهش کیفی و با استفاده از تحلیل مضمون تدوین شده است؛ در این پژوهش با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختاریافته با خبرگان سازمانی و دانشگاهی مدیریت دولتی، سیاست گذاری عمومی و اقتصاد به تعداد ۱۸ نفر یافته ها تحلیل و الگوی حاضر طراحی شد. بر این اساس با تحلیل محتوای مصاحبه ها و پژوهش ها با استفاده از نرم افزار Maxqda۲۰۲۰ ابعاد مربوطه استخراج و میزان اهمیت و اولویت هر یک با استفاده از تکنیک آنتروپی شانون تعیین شد.

یافته ها: براساس رویکرد پژوهش ۳ جنبه، ۳۷ مولفه و ۱۳۴ کد استخراج گردید. خط مشی گذاران مالیاتی و مراجع سیاست گذاری بایستی شناخت دقیقی از پیشایندهای حکمرانی مطلوب مالیاتی به دست آورند. همچنین تحلیل راهبردهای ارائه شده در این پژوهش می تواند ظرفیت عملیاتی را ارتقا داده و در راستای شکل گیری حکمرانی مالیاتی هوشمند موثر باشد تا به پیامدهای ذکر شده توسط خبرگان دست یافت.

نتیجه گیری: در این پژوهش، الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در قالب ۳۷ مولفه ارائه شد. از آنجا که تاکنون مدل جامعی برای حکمرانی مطلوب مالیاتی ارائه نشده است، این پژوهش می تواند در توسعه ادبیات حوزه پژوهش و تبیین اهمیت حکمرانی مطلوب مالیاتی در تحقیقات سودمند باشد.

کلیدواژه ها: حکمرانی مالیاتی، هوشمندی مالیاتی، سیاست گذاری

۱- مقدمه

حکمرانی مالیاتی به فرآیند طراحی، اجرا و نظارت بر سیاست ها و مقررات مالیاتی توسط دولت ها اطلاق می شود تا اطمینان حاصل شود که مالیات دهندگان از قوانین و مقررات مالیاتی پیروی می کنند. این موضوع شامل توسعه سیاست ها، قوانین و مقررات مالیاتی مطلوب است که انصاف، شفافیت و پاسخگویی در نظام مالیاتی را ترویج می کند (بیکر و مورفی^۱ ۲۰۲۱). حکمرانی مالیاتی همچنین شامل ایجاد مسئولیت های مالیاتی و سایر مؤسسات مسئول اجرای قوانین و مقررات مالیاتی و همچنین تأمین منابع و آموزش کافی برای توانمندسازی آنها در انجام مؤثر وظایف خود می شود (کورمن و ولت^۲ ۲۰۱۹). حکمرانی مالیاتی مؤثر و مطلوب برای ارتقای رشد اقتصادی، کاهش نابرابری و تضمین ثبات اجتماعی ضروری است. حکمرانی مالیاتی مطلوب برای ارتقاء رشد و توسعه اقتصادی بسیار مهم است. این موضوع به ایجاد یک محیط پایدار و قابل پیش بینی برای کسب و کارها و سرمایه گذاران کمک کرده و آنها را تشویق به سرمایه گذاری و گسترش عملیات خود می کند. با حصول اطمینان از اینکه سیاست های مالیاتی منصفانه و شفاف هستند، حکمرانی مالیاتی می تواند به کاهش فساد و ارتقای پاسخگویی در دولت نیز کمک کند (هیرسون و همکاران^۳ ۲۰۲۲). حکمرانی مالیاتی علاوه بر ارتقای رشد اقتصادی، نقش

مهمی در کاهش نابرابری ایفا می کند. سیاست های مالیاتی مؤثر می تواند به توزیع مجدد ثروت و کاهش اختلاف درآمد کمک کند و تضمین کند که مزایای رشد اقتصادی به طور مساوی در بین جامعه تقسیم می شود. این فرآیند می تواند به کاهش فقر و بهبود استانداردهای زندگی برای همه شهروندان کمک کند (لیپس^۴ ۲۰۱۹). از سوی دیگر حکمرانی مالیاتی برای تضمین ثبات اجتماعی مهم است. با ترویج انصاف و شفافیت در نظام مالیات، دولت ها می توانند به ایجاد اعتماد و اطمینان در نهادهای عمومی کمک کنند. این موضوع می تواند به جلوگیری از ناآرامی های اجتماعی و ارتقای ثبات سیاسی کمک کند و به صلح و رفاه طولانی مدت کمک کند. حکمرانی مطلوب مالیاتی برای ارتقای رشد اقتصادی، کاهش نابرابری و تضمین ثبات اجتماعی ضروری است. با طراحی و اجرای سیاست ها و مقررات مالیاتی مؤثر، دولت ها می توانند جامعه ای مرفه تر و عادلانه تر برای همه شهروندان ایجاد کنند. حکمرانی مالیاتی مؤثر شامل مجموعه ای از اقدامات و سیاست ها با هدف اطمینان از جمع آوری و مدیریت مالیات ها به شیوه ای منصفانه، شفاف و کارآمد است. این موضوع شامل طراحی سیاست های مالیاتی ساده، واضح و قابل فهم و همچنین ایجاد مکانیسم های مؤثر جمع آوری و

³ Hearson

⁴ Lips

¹ Baker & Murphy

² Kovermann & Velte

اجرای مالیات است (اسکیلونن و یلونن^۵ ۲۰۱۷). یکی از جنبه های کلیدی حکمرانی مالیاتی، اطمینان از سازگاری و پیش بینی پذیر بودن قوانین و مقررات مالیاتی است. این موضوع می تواند به کاهش عدم اطمینان برای مشاغل و سرمایه گذاران کمک کند و آنها را تشویق به سرمایه گذاری بلندمدت و گسترش عملیات خود کند. همچنین به جلوگیری از اعمال خودسرانه یا تبعیض آمیز قوانین مالیاتی کمک می کند، که می تواند اعتماد به نهادهای دولتی را تضعیف کند. یکی دیگر از جنبه های مهم حکمرانی مالیاتی، ترویج شفافیت در اداره مالیات است. این موضوع شامل در دسترس قرار دادن اطلاعات در مورد سیاست ها و رویه های مالیاتی و همچنین اطمینان از دسترسی مالیات دهندگان به اطلاعات واضح و دقیق در مورد تعهدات مالیاتی خود است. شفافیت می تواند به کاهش فرصت های فساد و ارتقای پاسخگویی در دولت کمک کند. حکمرانی مالیاتی مؤثر همچنین شامل ارتقای انطباق با قوانین و مقررات مالیاتی است. این امر از طریق ترکیبی از آموزش، اطلاع رسانی و اقدامات اجرایی قابل دستیابی است. با تشویق به تبعیت داوطلبانه با قوانین مالیاتی، دولت ها می توانند نیاز به اقدامات اجرایی پرهزینه و وقت گیر را کاهش دهند. حکمرانی مالیاتی می تواند نقش مهمی در ارتقای همکاری و هماهنگی بین المللی در زمینه مسائل مالیاتی ایفا کند. این موضوع شامل اقداماتی برای

جلوگیری از فرار مالیاتی و اجتناب از مالیات و همچنین تلاش برای اطمینان از اینکه شرکت های چند ملیتی سهم منصفانه مالیات خود را در کشورهایی که در آن فعالیت می کنند پرداخت می کنند (مور^۶ ۲۰۱۵).

هوشمندی مالیاتی نیازمند تبیین دقیق و صحیح اجزای حکمرانی بر مبنای روندهای نوین و بازمهندسی شده است. حکمرانی مالیاتی هوشمند به استفاده از فناوری و تجزیه و تحلیل داده ها برای بهبود مدیریت مالیاتی، کاهش هزینه های انطباق و ارتقای خدمات مالیات دهندگان اشاره دارد. این موضوع شامل استفاده از سیستم های بایگانی و پرداخت الکترونیکی، ممیزی های مالیاتی دیجیتال، و پورتال های مالیات دهندگان آنلاین است که اطلاعات بی درنگ درباره تعهدات و بازپرداخت مالیات را ارائه می کنند. حکمرانی هوشمند مالیاتی می تواند به افزایش کارایی و کاهش فساد در سیستم مالیاتی کمک کند و در عین حال تجربه کلی مالیات دهندگان را نیز بهبود بخشد (رایکو^۷ ۲۰۲۱). برای هوشمندسازی حکمرانی نظام مالیاتی، دولت ها می توانند اقدامات مختلفی را اتخاذ کنند. دولت ها می توانند از فناوری برای ساده کردن اداره مالیات و کاهش دامنه خطای انسانی و فساد استفاده کنند. این موضوع می تواند شامل تشکیل پرونده مالیاتی آنلاین، سیستم های پرداخت الکترونیکی و تجزیه و تحلیل داده ها برای شناسایی فعالیت های تقلبی باشد. مقامات

⁷ Raikov

⁵ Eskelinen, T., & Ylönen

⁶ Moore

مالیاتی می توانند رویکرد مبتنی بر ریسک را برای شناسایی مالیات دهندگان پرخطر اتخاذ کنند و منابع خود را بر اقدامات اجرایی علیه آنها متمرکز کنند. این می تواند به بهبود انطباق و کاهش بار مالیات دهندگان کم خطر کمک کند. دولت ها می توانند مالیات دهندگان را در مورد حقوق و مسئولیت های خود تحت سیستم مالیاتی آموزش دهند و همچنین راهنمایی هایی در مورد نحوه رعایت قوانین مالیاتی ارائه دهند. این می تواند به ایجاد اعتماد بین مالیات دهندگان و دولت کمک کند و احتمال عدم رعایت آنها را کاهش دهد. با اتخاذ این اقدامات، دولت ها می توانند حکمرانی سیستم مالیاتی خود را هوشمندانه کنند، انطباق را ارتقا دهند و اطمینان حاصل کنند که مالیات ها به شیوه ای عادلانه، شفاف و کارآمد جمع آوری و اداره می شوند (کالوتای^۸، ۲۰۲۱).

حکمرانی مالیاتی ایران شامل سیاست ها، شیوه ها و فرآیندهایی است که برای مدیریت امور مالیاتی در ایران به کار می رود. هدف اصلی حکمرانی مالیاتی ایران شامل تضمین پایبندی به قوانین و مقررات مالیاتی، کاهش ریسک های مالیاتی، بهینه سازی وضعیت مالیاتی سازمان ها و افراد، افزایش شفافیت و اعتماد عمومی و تحقق عدالت مالیاتی است. بنابراین، برای داشتن یک حکمرانی مالیاتی مطلوب و موثر در ایران، باید سیاست ها، شیوه ها و فرآیندهایی را پیاده کرد که تضمین

کننده پایبندی به قوانین و مقررات مالیاتی، کاهش ریسک های مالیاتی، افزایش شفافیت، بهینه سازی وضعیت مالیاتی و تحقق عدالت مالیاتی باشند. همچنین، باید یک فرهنگ پایبندی به مسائل مالیاتی و شفافیت در سازمان ها و جامعه ایجاد شود. در ایران، سازمان امور مالیاتی مسئول اجرای قوانین و مقررات مالیاتی است. به طور کلی، برای داشتن یک حکمرانی مالیاتی موفق در ایران، نیاز است که سازمان ها و افراد پایبند به قوانین و مقررات مالیاتی باشند، سیاست ها و فرآیندهایی را پیاده کنند که تضمین کننده پایبندی به قوانین و مقررات مالیاتی، کاهش ریسک های مالیاتی، بهینه سازی وضعیت مالیاتی، افزایش شفافیت و تحقق عدالت مالیاتی باشند و فرهنگی را در جامعه و سازمان ها ایجاد کنند که پایبندی به مسائل مالیاتی و شفافیت را ترویج کند. پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی انجام می پذیرد. با توجه به اینکه تاکنون پژوهش قابل اعتنایی به پدیده مورد مطالعه در این پژوهش و ارائه الگویی برای آن نپرداخته است، این پژوهش علاوه بر پوشش خلا تحقیقاتی ادبیات حوزه پژوهش را نیز توسعه خواهد داد. بر این اساس مسئله و سوال اصلی پژوهش عبارت است از: الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی کدام است؟

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

⁸ Kalotay

ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

حکمرانی مالیاتی به سیاست ها، شیوه ها و فرآیندهایی اطلاق می شود که دولت ها برای مدیریت امور مالیاتی خود اجرا می کنند. هدف حکمرانی مالیاتی اطمینان از انطباق با قوانین و مقررات مالیاتی، به حداقل رساندن خطرات مالیاتی و بهینه سازی موقعیت مالیاتی است. حکمرانی مالیاتی مؤثر مستلزم ایجاد نقش ها و مسئولیت های روشن، اجرای کنترل ها و رویه های مناسب و توسعه فرهنگ انطباق و شفافیت مالیاتی است (ریکسن^۹ ۲۰۱۶). برخی از عناصر کلیدی حکمرانی مالیاتی: استراتژی مالیاتی: حکمرانی مالیاتی با توسعه یک استراتژی مالیاتی شروع می شود که با استراتژی کلی کسب و کار سازمان همسو می شود. استراتژی مالیاتی باید رویکرد سازمان را برای برنامه ریزی مالیاتی، مدیریت ریسک، رعایت و گزارش دهی بیان کند. همچنین باید تعهدات مالیاتی سازمان را در تمام حوزه های قضایی که در آن فعالیت می کند در نظر بگیرد. مدیریت ریسک مالیاتی: حکمرانی مالیاتی مؤثر شامل شناسایی، ارزیابی و مدیریت ریسک های مالیاتی است. این شامل شناسایی مناطقی از سازمان است که بیشتر در معرض خطرات مالیاتی هستند، اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای کاهش این خطرات، و نظارت و گزارش دهی در مورد ریسک های مالیاتی. انطباق مالیاتی: حکمرانی مالیاتی سازمان ها را ملزم به رعایت کلیه قوانین و مقررات مالیاتی قابل اجرا می کند. این شامل ارائه اظهارنامه مالیاتی دقیق و به موقع، پرداخت به موقع مالیات و نگهداری سوابق مالیاتی مناسب است. انطباق مؤثر مالیاتی مستلزم اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای اطمینان از

اجرای تعهدات مالیاتی است. گزارش مالیاتی: حکمرانی مالیاتی شامل تهیه و ارائه گزارش های مالیاتی دقیق و به موقع است. این شامل صورت های مالی، اظهارنامه های مالیاتی و سایر افشاهای مربوط به مالیات است. گزارشگری مالیاتی مؤثر مستلزم اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای اطمینان از صحت و کامل بودن گزارش های مالیاتی است. فناوری مالیاتی: حکمرانی مالیاتی همچنین شامل استفاده از فناوری برای مدیریت امور مالیاتی است. این شامل استفاده از نرم افزار مالیاتی برای تهیه و تنظیم اظهارنامه مالیاتی، استفاده از تجزیه و تحلیل داده ها برای نظارت بر ریسک های مالیاتی، و استفاده از پلتفرم های دیجیتال برای برقراری ارتباط با مقامات مالیاتی است. شفافیت مالیاتی: حکمرانی مالیاتی مؤثر سازمان ها را ملزم می کند که در مورد امور مالیاتی خود شفاف باشند. این شامل ارائه اطلاعات واضح و دقیق در مورد موقعیت مالیاتی خود به سهامداران، از جمله سهامداران، تنظیم کننده ها و مردم است. برنامه ریزی مالیاتی: حکمرانی مالیاتی شامل توسعه یک استراتژی برنامه ریزی مالیاتی است که با استراتژی کلی کسب و کار سازمان همسو باشد. این شامل شناسایی فرصت های برنامه ریزی مالیاتی، ارزیابی پیامدهای مالیاتی تصمیمات تجاری، و اجرای استراتژی های برنامه ریزی مالیاتی است که بدهی ها و ریسک های مالیاتی را به حداقل می رساند. ارزیابی ریسک مالیاتی: حکمرانی مالیاتی شامل شناسایی، ارزیابی و مدیریت ریسک های مالیاتی است. این شامل شناسایی مناطقی از سازمان است که بیشتر در معرض خطرات مالیاتی هستند، مانند قیمت

⁹ Rixen

گذاری انتقال، معاملات برون مرزی، و گزارش مالیاتی، و اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای کاهش این خطرات. مدیریت انطباق مالیاتی: حکمرانی مالیاتی سازمان ها را ملزم به رعایت کلیه قوانین و مقررات مالیاتی قابل اجرا می کند. این شامل ارائه اظهارنامه مالیاتی دقیق و به موقع، پرداخت به موقع مالیات و نگهداری سوابق مالیاتی مناسب است. مدیریت مؤثر انطباق مالیاتی مستلزم اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای اطمینان از اجرای تعهدات مالیاتی است. گزارش و افشای مالیات: حکمرانی مالیاتی شامل تهیه و ارائه گزارش های مالیاتی دقیق و به موقع است. این شامل صورت های مالی، اظهارنامه های مالیاتی و سایر افشاهای مربوط به مالیات است. گزارش دهی و افشای مؤثر مالیاتی مستلزم اجرای کنترل ها و رویه های مناسب برای اطمینان از صحت و کامل بودن گزارش های مالیاتی است. فناوری مالیاتی و تجزیه و تحلیل داده ها: حکمرانی مالیاتی شامل استفاده از فناوری و تجزیه و تحلیل داده ها برای مدیریت امور مالیاتی است. این شامل استفاده از نرم افزار مالیاتی برای تهیه و تنظیم اظهارنامه مالیاتی، استفاده از تجزیه و تحلیل داده ها برای نظارت بر ریسک های مالیاتی، و استفاده از پلتفرم های دیجیتال برای برقراری ارتباط با مقامات مالیاتی است. ممیزی مالیاتی و اختلافات: حکمرانی مالیاتی سازمان ها را ملزم می کند که ممیزی ها و اختلافات مالیاتی را به طور مؤثر مدیریت کنند. این امر شامل پاسخگویی به موقع و مناسب به حسابرسی های مالیاتی، حل و فصل اختلافات مالیاتی به شیوه ای منصفانه و شفاف و اجرای کنترل ها و رویه های

مناسب برای جلوگیری از اختلافات مالیاتی آتی است. به طور کلی، حکمرانی مالیاتی مؤثر برای اطمینان از رعایت قوانین و مقررات مالیاتی، به حداقل رساندن خطرات مالیاتی، و بهینه سازی موقعیت مالیاتی حیاتی است. با تدوین استراتژی مالیاتی روشن، اجرای کنترل ها و رویه های مناسب و پرورش فرهنگ رعایت و شفافیت مالیاتی، دولت ها می توانند به اهداف مالیاتی خود دست یابند و عملکرد کلی خود را بهبود بخشند (اورست فیلیپس^{۱۰} ۲۰۱۱).

حکمرانی مالیاتی در ایران نیز شامل قوانین و مقررات مالیاتی: چارچوب حکمرانی مالیاتی در ایران مبتنی بر مجموعه ای از قوانین و مقررات مالیاتی است که توسط مقامات مالیاتی ایران اجرا می شود. این قوانین و مقررات طیف گسترده ای از مسائل مالیاتی از جمله مالیات بر درآمد، مالیات بر ارزش افزوده (VAT)، عوارض گمرکی و سایر مالیات ها را پوشش می دهد. انطباق مالیاتی: رعایت مالیات یکی از عناصر کلیدی حکمرانی مالیاتی در ایران است. سازمان ها و افراد ملزم به رعایت کلیه قوانین و مقررات مالیاتی قابل اجرا از جمله تسلیم اظهارنامه مالیاتی دقیق و به موقع، پرداخت به موقع مالیات و نگهداری سوابق مالیاتی مناسب هستند. حسابرسی مالیاتی و اختلافات: مقامات مالیاتی ایران این اختیار را دارند که به منظور اطمینان از رعایت قوانین و مقررات مالیاتی، بازرسی و بررسی های مالیاتی را انجام دهند. در صورت بروز اختلاف مالیاتی، مودیان حق دارند از طریق نظام حقوقی ایران نسبت به تصمیم سازمان مالیاتی اعتراض کنند. مشوق های مالیاتی: دولت ایران طیف وسیعی از مشوق های مالیاتی را برای تشویق سرمایه

¹⁰ Everest-Phillips

این حوزه را بررسی نموده تا بتواند معیار مناسبی برای جهت گیری پژوهشی باشد. بر این اساس در این بخش تلاش می گردد تا برخی از مهم ترین و مرتبط ترین این مطالعات ارائه گردد.

هیرسون و همکاران^{۱۱} (۲۰۲۲) در پژوهشی با عنوان "توسعه نفوذ: قدرت در حکمرانی مالیاتی" بیان داشتند از آنجایی که نهادهای حکمرانی جهانی تحت رهبری غرب با تغییر قدرت جهانی سازگار می شوند، این سوال که کدام کشورها بر آن تسلط دارند و چگونه، به طور فزاینده ای به دانش پژوهی دامن می زند. با این حال، در حالی که توجه از «بزرگ» به «قدرت های در حال افزایش» تغییر کرده است، تمرکز اساسی بر قدرت بازار تغییر چندانی نکرده است. در این مقاله، تمرکز به شکل های جایگزین قدرتی که کشورهای در حال توسعه می توانند در حکمرانی جهانی، به ویژه در مذاکرات فراملی بسیار فنی، اعمال کنند، تغییر داده می شود. با مفهوم سازی مجدد مفهوم «ظرفیت نظارتی»، استدلال می شود که دولت ها می توانند بر قدرت محدود بازار از طریق منابع اجتماعی-فنی: تخصص و شبکه های حرفه ای غلبه کنند. این منابع مبنایی را تشکیل می دهند که از طریق آن ادعاهای سیاستی معتبر می شوند و ائتلاف های دولتی نوظهور را قادر می سازند تا بر سیاست گذاری تأثیر بگذارند. برای نشان دادن این موضوع، مشارکت کشورهای در حال توسعه در تنظیم استاندارد برای مالیات شرکت های بین المللی تحلیل می شود. به طور خاص، ما چارچوب تازه تاسیس OECD۲۰/G را مطالعه می کنیم، آزمایشی که در آن بیش از ۱۴۰ حوزه قضایی در مذاکراتی شرکت می

گذاری و رشد اقتصادی ارائه می دهد. این مشوق ها شامل معافیت های مالیاتی، اعتبارات مالیاتی و کاهش نرخ مالیات برای فعالیت ها و صنایع خاص است. اداره امور مالیاتی: اداره امور مالیاتی ایران مسئول اجرای قوانین و مقررات مالیاتی از جمله وصول مالیات، انجام ممیزی و بررسی مالیاتی و اجرای قوانین مالیاتی است. مقامات مالیاتی همچنین به مؤدیان مالیاتی راهنمایی و پشتیبانی می کنند تا به آنها کمک کند تا قوانین و مقررات مالیاتی را رعایت کنند. فناوری مالیاتی: در سال های اخیر، مقامات مالیاتی ایران برای بهبود مدیریت مالیاتی و رعایت قوانین مالیاتی سرمایه گذاری کرده اند. این شامل توسعه سیستم های ثبت و پرداخت مالیات آنلاین، و همچنین استفاده از تجزیه و تحلیل داده ها و پلتفرم های دیجیتال برای نظارت بر رعایت مالیات و کشف تقلب مالیاتی است.

به طور کلی، حکمرانی مالیاتی مؤثر برای اطمینان از رعایت قوانین و مقررات مالیاتی، به حداقل رساندن خطرات مالیاتی، و بهینه سازی موقعیت مالیاتی سازمان حیاتی است. در ایران، این امر مستلزم رعایت مجموعه ای از قوانین و مقررات مالیاتی، اجرای کنترل ها و رویه های مناسب و پرورش فرهنگ تمکین و شفافیت مالیاتی است. با این کار، سازمان ها و افراد می توانند به اهداف مالیاتی خود دست یابند و به رشد و توسعه اقتصادی ایران کمک کنند.

۳- پیشینه تجربی پژوهش

آشکار سازی جنبه های مفهومی که در این پژوهش مورد بررسی قرار می گیرد نیازمند این است تا برخی از مطالعات تجربی انجام گرفته در این حوزه را مورد بررسی قرار داده و همچنین نتایج مطالعات مرتبط با

¹¹ Hearson

در مورد چگونگی بسیج این منابع در مسابقات برای کسب قدرت حرفه ای بحث می شود که به نوبه خود روند سیاست گذاری فراملی را شکل می دهد. شواهد از مصاحبه های کیفی و تجزیه و تحلیل شغلی به دست می آید.

سبل^{۱۳} (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان "کیفیت حکمرانی و روحیه مالیاتی و انطباق در بخش غیررسمی" بیان داشت روحیه مالیاتی در ادبیات برای شکل دادن به رفتار انطباق مالیاتی و به طور قابل توجهی با استراتژی های تلاش مالیاتی در سراسر کشورها مرتبط است. علاوه بر این، دیدگاه های مربوط به کیفیت مؤسسات، تحلیل هزینه-فایده در مورد استفاده از درآمدهای مالیاتی و کیفیت حکمرانی بر روحیه مالیاتی تأثیر می گذارد و به نوبه خود بر رعایت مالیات تأثیر می گذارد. حکمرانی و روحیه مالیاتی اغلب اشتباه ترین و نادیده گرفته شده ترین ابعاد تبعیت مالیاتی هستند، اما در موفقیت سیاست مالیاتی و اداره مالیات بسیار مهم هستند. اجرای بهتر اداره مالیات باید با اصلاحات مالیاتی ترکیب شود که شفافیت و پاسخگویی را در استفاده از درآمدهای مالیاتی بهبود بخشد تا روحیه مالیاتی را تقویت کند و رعایت مالیات را در کشورهای در حال توسعه، کشورهای جنوب صحرای آفریقا و به ویژه زیمبابوه افزایش دهد. در این اقتصادها فساد در اداره مالیات و دولت گسترده است. این مطالعه کمکی نظری به ادبیات مربوط به روحیه مالیاتی، کیفیت حکمرانی و بحث انطباق مالیاتی در بخش غیررسمی دارد. سه شکاف مهم انگیزه این مطالعه است، خلأ در تحقیقاتی که به بررسی ارتباط حکمرانی-مالیات (روحیه مالیاتی

کنند که قبلاً در اختیار کشورهای OECD بود. بر اساس داده های حضور و غیاب منحصر به فرد و مصاحبه با ده ها شرکت کننده، ما تجزیه و تحلیل دقیقی از تصمیمات سیاستی خاص انجام می دهیم و میزان و منابع نفوذ کشورهای در حال توسعه را مورد بازجویی قرار می دهیم. ما دریافتیم که منابع اجتماعی-فنی به افراد کشورهای کم درآمد اجازه می دهد تا به موفقیت های محدود و در عین حال قابل توجهی دست یابند، و در حکمرانی جهانی بالاتر از وزن خود باشند.

کریستینسن^{۱۴} (۲۰۲۱) در پژوهشی با عنوان "متخصصان نخبه در حکمرانی مالیاتی فراملی" بیان داشت از زمان بحران مالی جهانی، مالیات شرکت های بین المللی در راس دستور کار سیاسی جهانی قرار گرفته است، زیرا رهبران سیاسی خواستار اقدام جمعی برای تقویت سیستم های مالیاتی شرکت ها شده اند. با این حال، ابتکار عمل سیاسی در سطح بالا به تنهایی قوانین بین المللی مالیاتی شرکت ها را ایجاد نمی کند. در عوض، این فرآیندهای حکمرانی فراملی به طور مرکزی توسط متخصصان مالیاتی نخبه هدایت می شوند که برای کسب اعتبار و نفوذ رقابت می کنند. در این مقاله، این رقابت را در مورد یک اصلاحات مهم پس از بحران - پروژه فرسایش پایه و تغییر سود OECD/G۲۰ بررسی می شود. استدلال می شود که سلسله مراتب اعتبار و نفوذ برای متخصصان نخبه در حکمرانی مالیاتی فراملی مبتنی بر ترکیب استراتژیک منابع شغلی در "اکولوژی های مرتبط" با موضوع خاص است. به طور خاص، تخصص و موقعیت شبکه ای متخصصان نخبه را به تفصیل شرح داده شده و

¹³ Sebele

¹⁴ Christensen

و انطباق) در کشورهای در حال توسعه می‌پردازد و در زیمبابوه، بسیج درآمد هنوز در کشورهای در حال توسعه با ظرفیت شکننده برای اجرای انطباق مالیاتی ضعیف است، بنابراین پیشنهاد یک فوریت فوری نیاز به تحقیق در مورد اقداماتی برای افزایش انطباق داوطلبانه و در نهایت مالیات‌ها حیات خون هر دولتی است، بنابراین رعایت مالیات یکی از جنبه‌های نگرانی اصلی است.

کریستنسن و هرسون^{۱۴} (۲۰۱۹) در پژوهشی با عنوان "سیاست جدید حکمرانی مالیاتی: بررسی یک دهه پس از بحران مالی" بیان داشتند بحران مالی ۲۰۰۷-۲۰۰۹ اکنون به طور گسترده به عنوان یک نقطه عطف یک بار در یک نسل در تاریخ حکمرانی اقتصاد جهانی شناخته شده است. همچنین باعث بازنگری پارادایم‌های تثبیت شده در بورسیه اقتصاد سیاسی بین‌المللی (IPE) شده است. تحولات در حکمرانی مالیاتی جهانی پنجره‌ای را به روی این تغییرات مداوم باز می‌کند، و در این مقاله چهار جلد اخیر در مورد این موضوع که از IPE و فراتر از آن استخراج شده است، بحث میشود، با استدلال بر ضد تأکید بر ثبات نهادی و تحلیل‌هایی که مالیات را به صورت مجزا در نظر می‌گیرند. در مقابل، تغییرات بی‌سابقه‌ای در همکاری‌های مالیاتی شناسایی می‌شود که نشان‌دهنده یک پیکربندی مجدد مهم معاصر از سیاست حکمرانی اقتصاد جهانی است. برای توسعه این استدلال‌ها، پیوندهای بین حکمرانی مالیاتی جهانی و چهار تغییر اساسی در حال انجام در IPE مورد بحث قرار می‌گیرد: بازگشت دولت از طریق سیاست‌های فعال‌تر. تغییر قدرت جهانی به سمت

بازارهای بزرگ در حال ظهور؛ سیاست ریاضت اقتصادی و پولیسیم؛ و دیجیتالی شدن اقتصاد

رضائی و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهشی با عنوان "مبانی نهادی حکمرانی عادلانه مالیاتی؛ رویکردی اسلامی" بیان داشتند مالیات ستانی ضمن تاثیرگذاری بر انتخاب‌های افراد جامعه، تعیین‌گر نوع رابطه دولت با مردم و تا حدی کیفیت رابطه افراد جامعه با یکدیگر است. از جمله دستور کارهای سیاست گذاری اقتصادی، توجه به ابعاد و مشخصات یک حکمرانی مالیاتی مطلوب یا عادلانه است. هدف این مقاله استخراج مشخصات یک نظام عادلانه مالیاتی است؛ بر این اساس سوال این پژوهش بدین شرح است که «از منظری اسلامی، یک حکمرانی عادلانه مالیاتی از چه مبانی نهادی یا قواعدی برخوردار است؟» این تحقیق از نوع اکتشافی بوده و به شکل پیشینی واجد فرضیاتی در باب مشخصات یک حکمرانی عادلانه مالیاتی نیست؛ بدین منظور با تمرکز بر سه مولفه اصلی در یک فضای حکمرانی و نیز سه کارکرد اصلی مالیات، جغرافیای «حکمرانی مالیاتی» را مورد دقت قرار داده ایم. سپس بر اساس درک خویش از عدالت اسلامی، قواعد لازم‌الرعایه در هر یک از نه بخش ساختار حکمرانی مالیاتی تصریح گردید. نتیجه نهایی این مطالعه، پانزده قاعده ناظر به ابعاد و سطوح مختلف ساختار حکمرانی مالیاتی در نه بخش پیش گفته است؛ این اصول می‌تواند به عنوان مبنایی برای اصلاح یا ارزیابی یک نظام مالیاتی از یک منظر اسلامی در باب عدالت مورد استفاده قرار گیرد.

¹⁴ Christensen, R. C., & Hearson

پناهی و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان "مقایسه اثر حکمرانی خوب بر درآمدهای مالیاتی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته. تحلیل های اقتصادی توسعه ایران" بیان داشتند شناسایی عوامل تأثیرگذار بر درآمدهای مالیاتی که مبتنی بر ظرفیت های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و در نتیجه توان بالقوه مالیات ستانی هست، در ادبیات اقتصاد کلان از اهمیت زیادی برخوردار است. مالیات به عنوان یکی از مهم ترین راه های تأمین مالی دولت ها، همیشه مورد توجه سیاست گذاران و برنامه ریزان اقتصادی بوده است. بحث مالیات ها از دیدگاه اقتصاد کلان و خرد دارای اهمیت فراوانی هست. در این راستا هدف اصلی این تحقیق، مقایسه اثر حکمرانی خوب بر درآمدهای مالیاتی در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته طی سال های ۲۰۱۳-۲۰۰۰ می باشد. برای این منظور، مدل تحقیق با استفاده از رهیافت داده های تابلویی و در قالب روش گشتاورهای تعمیم یافته برآورد شده است. نتایج تخمین، تأثیرگذاری مثبت و معنی دار شاخص حکمرانی خوب بر روی درآمدهای مالیاتی در کشورهای توسعه یافته و تأثیرگذاری منفی و معنی دار بر درآمدهای مالیاتی در کشورهای در حال توسعه را نشان می دهد. همچنین شاخص تحلیل حساسیت نیز بیانگر آن است که در کشورهای در حال توسعه، شاخص حکمرانی خوب بر روی تولید ناخالص داخلی و در کشورهای توسعه یافته بر روی درآمدهای مالیاتی تأثیرگذاری بیشتر و مستقیم دارد.

ایزدخواستی (۱۳۹۵) در پژوهشی با عنوان "تحلیل تأثیر فساد و کیفیت حکمرانی بر عملکرد نظام مالیاتی: رویکرد داده های تابلویی پویا" بیان داشتند در جریان

فکری خدمات عمومی نوین، حکمرانی خوب و کاهش فساد نهادهای رسمی به عنوان بخشی از عملکرد نهادهای، نقش اساسی در بهبود عملکرد نظام مالیاتی دارد. بنابراین، بهبود در کیفیت حکمرانی و کنترل فساد دولتی منجر به جلب اعتماد عمومی، کاهش فرار مالیاتی، افزایش درآمدهای مالیاتی و در نهایت، بهبود عملکرد اقتصادی خواهد شد. در این پژوهش، با استفاده از روش داده های تابلویی پویا، تأثیر شاخص درک فساد و شاخص حکمرانی خوب بر عملکرد نظام مالیاتی در کشورهای منتخب در دوره سال های ۱۴-۲۰۰۲ تحلیل، و برای این منظور، اثرات شاخص حکمرانی خوب، مؤلفه های شش-گانه آن و شاخص درک فساد بر عملکرد نظام مالیاتی بررسی شده و نتایج نشان می دهد که با افزایش شاخص حکمرانی خوب و شش مؤلفه آن، نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی افزایش یافته؛ افزایش شاخص درک فساد نیز باعث افزایش نسبت درآمدهای مالیاتی دولت به تولید ناخالص داخلی شده؛ همچنین، نتایج بیانگر تأثیر مثبت و معنادار رشد تولید ناخالص داخلی سرانه و باز بودن اقتصاد بر نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی است.

۴- روش پژوهش

پژوهش حاضر بر پایه پژوهش کیفی در پارادایم استقرایی بوده و از نظر هدف کاربردی است. از نظر استراتژی های پژوهش، یک پژوهش کیفی است که با استفاده از روش تحلیل مضمون، به تحلیل اطلاعات پرداخته شده و از نظر اهداف پژوهش نیز توصیفی اکتشافی به حساب می آید. تحلیل مضمون روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای

موجود در داده های کیفی است. این روش فرآیندی برای تحلیل داده های متنی است و داده های پراکنده و متنوع را به داده هایی غنی و تفصیلی تبدیل می کند (براون و کلارک، ۲۰۰۶؛ عابدی جعفری و همکاران، ۱۳۹۰). جامعه آماری این پژوهش شامل خبرگان و اساتید حوزه مدیریت دولتی، سیاست گذاری عمومی و اقتصاد بود که با توجه به هدف پژوهش، نمونه گیری در این پژوهش به صورت هدفمند با استفاده از تکنیک گلوله برفی و به تعداد ۱۸ نفر انجام شده است. تعیین حجم نمونه با استفاده از اصل اشباع نظری صورت گرفته است به نحوی که پس از انجام مصاحبه با نفرات شانزدهم و هفدهم

دیگر عامل جدیدی شناسایی نگردید و فرایند مصاحبه با نفر هجدهم به پایان رسید. پروتکل مصاحبه مطابق با جدول ۱ است. مصاحبه ها به صورت چهره به چهره و با سوالات باز انجام شد و سپس با استفاده از فرآیند کدگذاری پیشایندها، راهبردها و پسایندها در قالب ۳۷ مؤلفه شناسایی شدند. برای اطمینان از صحت کدگذاری و استخراج مفاهیم، کدهای بدست آمده از مصاحبه ها مجدداً در اختیار مصاحبه شوندگان قرار گرفت تا از تأیید کدهای استخراج شده توسط مصاحبه شوندگان اطمینان حاصل شود. هدف رسیدن به ایده اصلی مصاحبه شونده است.

جدول ۱. پروتکل مصاحبه

بسمه تعالی				
با سلام و احترام؛ فرم پیشرو پیرامون پژوهش علمی با عنوان «ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی» می باشد. لازم به یادآوری است که پاسخ های جنابعالی محرمانه بوده و صرفاً در کشف مفاهیم، مقوله ها و روابط بین آنها مورد استفاده قرار خواهد گرفت.				
شماره مصاحبه:		تاریخ مصاحبه:		
الف. ویژگی های جمعیت شناختی (دموگرافیک) مصاحبه شونده:				
جنسیت ۱.مرد ☐ ۲. زن ☐				
سابقه خدمت:				
تحصیلات	۱.کارشناسی ☐	۲.کارشناسی ارشد ☐	۳.دکتری تخصصی ☐	شغل:
ب. سوالات مصاحبه				
۱. به نظر شما معنا و مفهوم حکمرانی مالیاتی چیست؟				
۲. چه عواملی بایستی در حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی در نظر گرفته شود؟				
۳. به نظر شما چه راهبردهایی در روند شکل گیری حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی وجود دارد؟				

ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

۴. حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی منجر به چه پیامدهایی می شود؟

جدول ۲. ویژگی های جمعیت شناختی مصاحبه شوندگان

جنسیت	تحصیلات	شغل	سابقه کار	جنسیت	تحصیلات	شغل	سابقه کار
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۴	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۲
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۳	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۰
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱	زن	دکتری	هیئت علمی	۹
زن	دکتری	هیئت علمی	۱۰	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۵
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۲	مرد	دکتری	هیئت علمی	۳
زن	دکتری	هیئت علمی	۱۱	مرد	دکتری	هیئت علمی	۵
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۳	زن	دکتری	هیئت علمی	۱۲
مرد	دکتری	هیئت علمی	۷	مرد	دکتری	هیئت علمی	۹
مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۱	مرد	دکتری	هیئت علمی	۱۲

۵- یافته ها

در این پژوهش با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، هر یک در مفهومی مشابه دسته بندی شدند و به این ترتیب، مفاهیم پژوهش مشخص شد. بر اساس تحلیل های صورت گرفته به کمک روش تحلیل مضمون مصاحبه ها در مجموع ۳ مضمون

فراگیر، ۳۷ مضمون سازمان دهنده و ۱۳۴مضمون پایه شناسایی و استخراج شد. یافته های حاصل از این مرحله بیانگر آن است که تاکنون چنین مطالعه نظام مند و جامعی انجام نشده و هر یک از مطالعات، بر جنبه خاصی تمرکز داشته اند و به صورت چارچوبی جامع و نظام مند ارائه نشده اند. در جدول ۴، کدهای نهایی استخراج شده نشان داده شده است.

جدول ۴. مضامین مرتبط با حکمرانی مطلوب مالیاتی

مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه
	خدمات دولت الکترونیک	• بسترهای آنلاین برای تشکیل پرونده مالیاتی • پرداخت و استعلام به منظور ساده سازی فرآیندها برای مالیات دهندگان و کاهش بار اداری • برنامه های تلفن همراه
	ملاحظات جهانی	• انطباق در مقیاس جهانی • موافقت نامه های تبادل اطلاعات • تبادل اطلاعات مالیاتی برای مبارزه با فرار مالیاتی فرامرزی • قیمت گذاری انتقال و معاملات برون مرزی • هماهنگی سیاست های داخلی با استانداردهای بین المللی

ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

• مشارکت در ابتکارات جهانی: به طرح های جهانی مانند پروژه فرسایش پایه و تغییر سود OECD (BEPS) • درک پیچیدگی های قوانین مالیاتی بین المللی		
• انطباق با تغییر • تغییر مکرر قوانین و مقررات مالیاتی	چالش انطباق	
• چارچوب قوی حکمرانی مالیاتی • دسترسی اسناد سازماندهی شده • تعاملات روان تر با مقامات مالیاتی	آمادگی حسابرسی	
• برداشت شخصی از ارزش های حاکم • ارزش محوری در تصمیمات	درک نظام ارزشی	
• برنامه های تشویقی • کاهش جریمه ها برای پرداخت زود هنگام یا تخفیف برای تشکیل پرونده الکترونیکی • برنامه های شناخت: مالیات دهندگان	مشوق ها برای انطباق	
• بازخورد مالیات دهندگان • کانال هایی برای بازخورد مالیات دهندگان در مورد سیستم مالیاتی • برای شناسایی زمینه های بهبود و ارتقای خدمات مالیات دهندگان • ارزیابی عملکرد چارچوب های حکمرانی مالیاتی	مکانیسم های بازخورد	
• برنامه ریزی و تدوین استراتژی ها برای دستیابی به اهداف بلندمدت • تحلیل محیط داخلی و خارجی • تعیین استراتژی های عملیاتی • انتخاب روش های مناسب	چشم انداز راهبردی	پیشایندها
• آموزش مداوم در مورد قوانین مالیاتی • الزامات انطباق، و شیوه های حکمرانی	آموزش و آگاهی	
• شناخت ذی نفعان • برقراری ارتباط مستمر • همکاری و تعامل	ارتباط با ذی نفعان کلیدی	
• قابلیت پیش بینی • توانایی سناریو پردازی • بهره گیری از ماتریس سوات	آینده نگری	
• انعطاف پذیری حکمرانی مالیاتی • پاسخ مسائل نوظهور مانند ارزش های دیجیتال یا تغییرات جهانی در شیوه های تجاری • بازنگری منظم سیاست های مالیاتی • بازنگری و به حفظ ارتباط و اثربخشی در یک چشم انداز اقتصادی پویا	تعدیل سیاست پاسخگو	
• فلسفه کل نگری	نگاه هولوگرافیک	

ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

تفکر سیستمی •		
مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
- ایجاد شاخص های کلیدی عملکرد (KPI) مرتبط با حکمرانی مالیاتی - نظارت مدیریت تعهدات مالیاتی - نرخ های انطباق - نتایج حسابرسی و زمان صرف شده برای حل مسائل مالیاتی	معیارهای عملکرد	راهنماها
- ابزارهای تحلیلی پیشرفته برای شناسایی الگوها، روندها و ناهنجاری ها در داده های مالیاتی - تعیین تصمیمات سیاستی و ارزیابی ریسک هوش مصنوعی - مدل سازی پیش بینی کننده و بهبود فرآیندهای حسابرسی با شناسایی مالیات دهندگان یا بخش های پرخطر	ابزارهای تجزیه و تحلیل داده ها	
- برنامه های آموزشی - مدیریت ریسک و اجرای انطباق - تسهیل به اشتراک گذاری دانش	ظرفیت سازی	
- بلاک چین برای شفافیت - ثبت تراکنش ها به شیوه ای شفاف - اعتماد به سیستم مالیاتی - کاهش کلاهبرداری	استفاده از فناوری بلاک چین	
- رویکردهای مبتنی بر ریسک - ممیزی های هدفمند - استراتژی های حسابرسی مبتنی بر ریسک - ارزیابی ریسک انطباق - چارچوب های ارزیابی ریسک را برای شناسایی مسائل احتمالی انطباق - شناسایی و مدیریت ریسک های مالیاتی	مدیریت ریسک	
- ترویج رفتار اخلاقی در شیوه های مالیاتی - حفظ تصویر مثبت - مسئولیت های اجتماعی	استانداردهای اخلاقی	
- اسناد و مدارک مناسب برای اثبات مواضع مالیاتی و اطمینان از گزارش دقیق - نگهداری سوابق به طور سیستماتیک	مستندسازی و گزارشگری	

• چارچوب حکمرانی مالیاتی قوی از تصمیم گیری استراتژیک • ارائه بینشی در مورد پیامدهای مالیاتی عملیات و معاملات تجاری	برنامه ریزی استراتژیک	
• استفاده از فناوری، مانند نرم افزار مالیاتی و ابزارهای تجزیه و تحلیل داده ها • بهبود دقت، کارایی و قابلیت های گزارش دهی بلادرنگ • اتوماسیون ساده سازی فرآیندهای انطباق و کاهش خطاهای دستی	یکپارچه سازی فناوری	
• تئوری تلنگر • بینش رفتاری را برای طراحی مداخلاتی یادآوری یا فرم های ساده شده • درک رفتار مالیات دهندگان	استفاده از بینش رفتاری	
• ادامه پذیری و ثبات تغییرات • مشارکت و همکاری • انطباق با نیازها	پایداری و مقیاس پذیری	
• استفاده از اطلاعات و داده ها برای اتخاذ تصمیمات بهتر و موثر • کلاس بندی • خوشه بندی	تصمیم گیری مبتنی بر داده	

مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه
پسایندها	ادغام سیاست های مالیاتی با اهداف توسعه اقتصادی	• همسویی با استراتژی های توسعه اقتصادی گسترده تر • پیوند دادن سیاست های مالیاتی به اهدافی مانند ایجاد شغل، جذب سرمایه گذاری و توسعه پایدار • مشارکت های مالیاتی عادلانه
	شفافیت	• دسترسی مالیات دهندگان به اطلاعات در مورد قوانین مالیاتی، نرخ ها و رویه ها • اعتماد بین مالیات دهندگان و دولت • تبعیت داوطلبانه
	تقویت کنترل های داخلی-عملکردهای حسابرسی داخلی قوی	• ایجاد وظایف حسابرسی داخلی قوی در مقامات مالیاتی برای اطمینان از یکپارچگی و شفافیت در عملیات • سیستم های تشخیص تقلب

• شناسایی و جلوگیری از تقلب در فرآیندهای اداره مالیات		
• تشویق شفافیت از طریق گزارش عمومی درآمدهای مالیاتی، هزینه‌ها • الزامات گزارش‌دهی استاندارد • قالب‌های گزارش‌دهی استاندارد شده را برای کسب‌وکارها • ساده‌سازی انطباق و افزایش قابلیت مقایسه داده‌ها	افشای عمومی	
• سازگاری سیاست‌های مالیاتی با شرایط اقتصادی در حال تغییر، مانند رکود اقتصادی یا تغییر در بخش‌های صنعت • چارچوب‌های مدیریت بحران • اقدامات معافیت موقت مالیاتی یا تعدیل الزامات انطباق	سازگاری با تغییرات اقتصادی -سیاست‌های پاسخگو	
• پایگاه‌های اطلاعاتی متمرکز مالیاتی • یکپارچه کردن اطلاعات را از منابع مختلف، از جمله گزارش‌های درآمد، داده‌های فروش، و تراکنش‌های مالی • دسترسی بی‌درنگ به داده‌های مالیاتی را هم برای مقامات مالیاتی و هم برای مودیان مالیاتی • حسابرسی به موقع	یکپارچه سازی و مدیریت داده ها - پایگاه‌های اطلاعاتی متمرکز	
• قوانین مالیاتی شفاف و منسجمی • اقدامات ضد اجتناب • اقداماتی را برای مبارزه با فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی • مقررات قیمت گذاری انتقال و الزامات مالکیت ذینفع	چارچوب‌های قانونی -سیاست‌های مالیاتی شفاف	
• قابلیت‌های قوی تجزیه و تحلیل داده‌ها • تدوین سیاست‌های منصفانه • درک رفتار مالیات دهندگان و شرایط اقتصادی	سیاست گذاری آگاهانه	
• بهبود فرآیندها و سیاست‌ها • مکانیسم‌هایی برای بازخورد مستمر • سازگاری و یادگیری • فرهنگ یادگیری • روندهای نوظهور و بازخورد سهامداران	فرهنگ بهبود مستمر -حلقه‌های بازخورد	
• مشوق‌هایی برای اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های دوستدار محیط زیست • پایداری را در سیاست مالیاتی	ملاحظات پایداری -سیاست‌های مالیاتی سبز	

• استراتژی های بلندمدتی • تأثیر مالیات بر اهداف توسعه پایدار (SDGs)		
• ارتقای عدالت • چارچوب های حکمرانی قوی • سیاست های مالیاتی به طور عادلانه در میان اقشار مختلف جامعه اعمال می شود • فرآیندهای شفاف و مکانیسم های پاسخگویی • رفع نابرابری درآمد • همه شهروندان سهم منصفانه خود را در امور مالی عمومی سهیم می کنند.	کاهش فساد	
• اطمینان از حفظ حریم خصوصی و امنیت اطلاعات مالیات دهندگان • جلوگیری از سوء استفاده از اطلاعات مالیاتی	حریم خصوصی و امنیت داده ها	

۶- کنترل کدهای استخراجی

به منظور کنترل کدهای استخراجی، زمانی که دو رتبه دهنده پاسخ گوین را رتبه بندی می کنند و قصد سنجش میزان توافق این دو رتبه دهنده را دارند، از شاخص کاپا استفاده می شود (نظری و دستار، ۱۳۹۷). برای کنترل مفاهیم استخراجی، از مقایسه نظر پژوهشگر با یک خبره استفاده است. شاخص کاپا بین صفر و ۱ نوسان دارد و هرچه مقدار سنج به عدد ۱

نزدیک تر باشد، نشان دهنده توافق بین رتبه دهندگان است (دهقانی، یعقوبی، موعلی و وظیفه، ۱۳۹۴). مقدار شاخص با استفاده از نرم افزار SPSS در سطح معناداری ۰/۰۰۰ عدد ۰/۷۶۸ محاسبه شد که در جدول ۳، نشان داده شده است. با توجه به کوچک تر بودن عدد معناداری از ۰/۰۵ فرض استقلال کدهای استخراجی رد می شود. همچنین، استخراج کدها از پایایی مناسبی برخوردار بوده است.

جدول ۵. مقادیر اندازه توافق

مقدار	انحراف استاندارد	عدد معناداری
کاپای مقدار توافق تعداد موارد معتبر	۰/۰۶۳	۰/۰۰۰
۰/۷۶۸ ۱۳۴		

تحلیل محتوا، مرحله ای از فرایند اطلاعاتی است که به وسیله آن محتوای اطلاعات با استفاده از به کارگیری مجموعه ای از قوانین طبقه بندی شده و نظام دار تغییر و تبدیل می یابد و به صورت داده های خلاصه شده و قابل مقایسه در می آید. روش آنتروپی شانون پردازش داده ها را در مبحث تحلیل محتوا

بسیار قوی انجام می دهد. در این روش ابتدا پیام ها بر حسب مقوله ها به تناسب هر پاسخگو در قالب فراوانی شمارش می شوند. سپس با استفاده از بار اطلاعاتی هر مقوله، درجه اهمیت هر یک محاسبه می شود (دهقانی و همکاران، ۱۳۹۴). در این پژوهش از روش آنتروپی شانون به دلیل قدرت آن و سادگی

$$E_j = -k \sum_{i=1}^m [p_{ij} \ln p_{ij}]$$

$$(j = 1, 2, \dots, n) , K = \frac{1}{\ln m}$$

$$W_j = \frac{E_j}{\sum_{j=1}^n E_j}$$

محاسبه استفاده شده است. بر این اساس، میزان پشتیبانی پژوهش های گذشته از یافته های این پژوهش به صورت آماری نشان داده می شود. برای محاسبه بار اطلاعاتی عدم اطمینان و ضریب اهمیت به ترتیب از رابطه 1 و ۲ استفاده می شود.

برای محاسبه وزن هر یک از مفاهیم نیز به محاسبه مجموع وزن کدهای آن مفهوم پرداخته شده و بر اساس وزن های به دست آمده در جدول ۵، رتبه بندی صورت گرفته است.

جدول ۵. رتبه بندی و ضریب اهمیت پیشران ها، راهبردها و پساندها

رتبه در کل	رتبه در مفاهیم	ضریب اهمیت W_j	عدم اطمینان E_j	فراوانی	کد
۸	۶	۰/۰۱۰۰	۰/۰۰۳	5	خدمات دولت الکترونیک
۲۴	۹	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۷	1	ملاحظات جهانی
۱۹	۴	۰/۰۱۲۷	۰/۰۰۲	1	چالش انطباق
۱۶	۳	۰/۰۱۱۵	۰/۰۰۴	16	آمدگی حسابرسی
۳	۲	۰/۰۲۰۹	۰/۰۰۴	۱۹	درک نظام ارزشی
۵	۹	۰/۰۲۰۶	۰/۰۰۲	1	مشوق ها برای انطباق
۱۲	۷	۰/۰۲۰۳	۰/۰۰۹	4	مکانیسم های بازخورد
۳	۶	۰/۰۱۰۶	۰/۰۰۲	5	چشم انداز راهبردی
۱۰	۴	۰/۰۱۱۴	۰/۰۰۴	2	آموزش و آگاهی
۱۳	۳	۰/۰۱۹۲	۰/۰۰۴	3	ارتباط با ذی نفعان کلیدی
۱۲	۲	۰/۰۱۵۸	۰/۰۰۶	7	آینده نگری
۱۴	۱۱	۰/۰۱۲۹	۰/۰۰۳	3	تعدیل سیاست پاسخگو
۱۳	۲	۰/۰۱۰۸	۰/۰۰۲	2	نگاه هولوگرافیک
۳	۶	۰/۰۱۰۸	۰/۰۰۲	5	معیارهای عملکرد
۹	۶	۰/۰۱۰۳	۰/۰۰۳	6	ابزارهای تجزیه و تحلیل داده ها
۴	۳	۰/۰۲۰۵	۰/۰۰۶	3	ظرفیت سازی
۳	۴	۰/۰۲۰۷	۰/۰۰۲	3	استفاده از فناوری بلاک چین
۲۸	۱	۰/۰۱۲۵	۰/۰۰۳	7	مدیریت ریسک
۱۸	۳	۰/۰۱۸۸	۰/۰۰۴	1	استانداردهای اخلاقی
۳۷	۵	۰/۰۱۱۹	۰/۰۰۳	6	مستندسازی و گزارشگری
۱۴	۲	۰/۰۲۰۳	۰/۰۰۲	2	برنامه ریزی استراتژیک
۸	۳	۰/۰۱۷۳	۰/۰۰۸	5	یکپارچه سازی فناوری
۱۷	۴	۰/۰۱۰۶	۰/۰۰۵	8	استفاده از بینش رفتاری

ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی

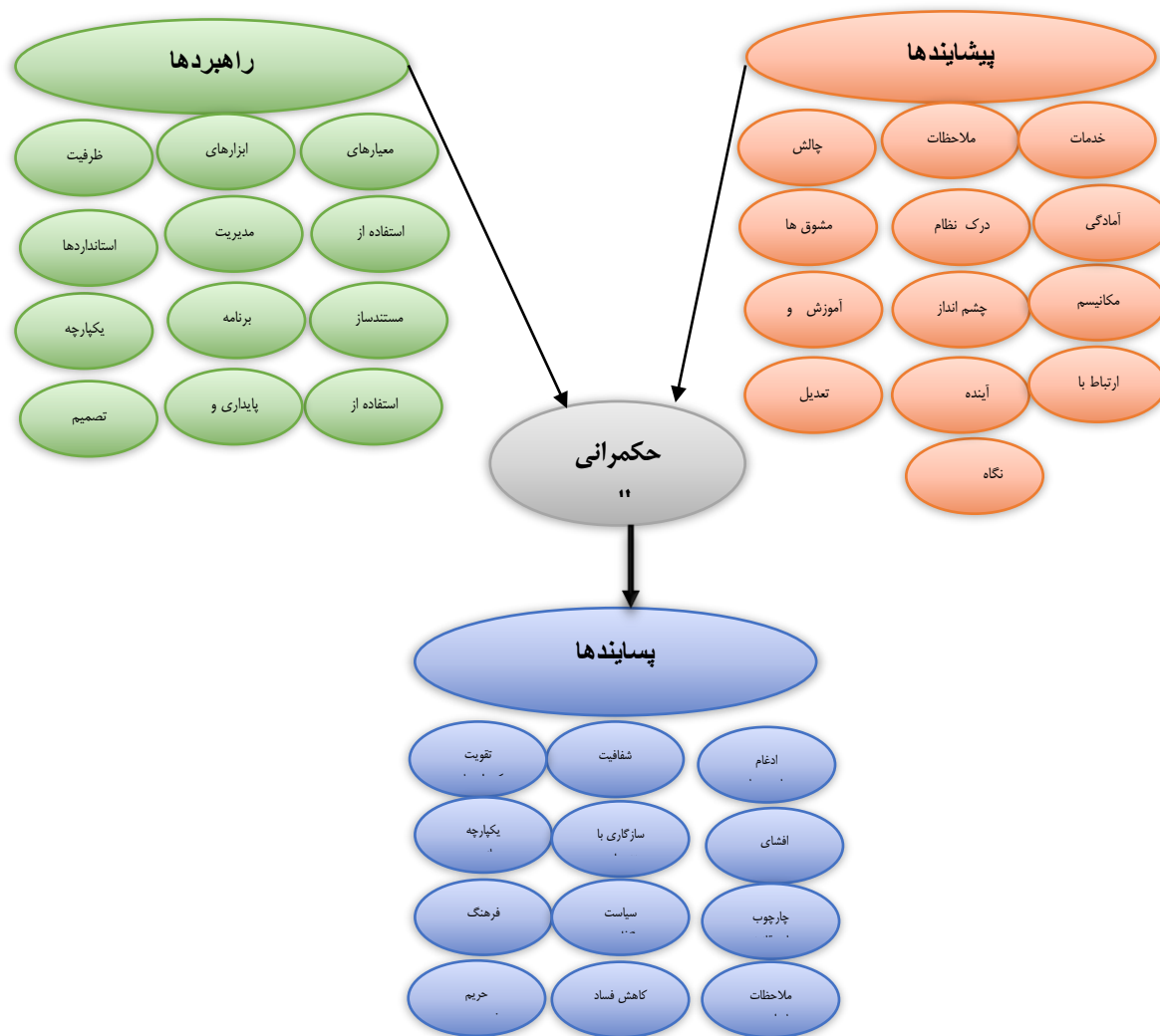
۱۱	۳	۰/۰۲۱۶	۰/۰۰۵	۷	پایداری و مقیاس پذیری
۲	۱	۰/۰۱۴۱	۰/۰۰۴	۱۰	تصمیم گیری مبتنی بر داده
۲	۱	۰/۰۲۰۳	۰/۰۰۴	۱۳	ادغام سیاست های مالیاتی با اهداف توسعه اقتصادی
۵	۲	۰/۰۲۰۷	۰/۰۰۲	۳	شفافیت
۸	۴	۰/۰۱۷۵	۰/۰۰۸	۵	تقویت کنترل های داخلی-عملکردهای حسابرسی داخلی قوی
۳	۲	۰/۰۲۰۴	۰/۰۰۵	۲	افشای عمومی
۶	۵	۰/۰۱۱۵	۰/۰۰۵	۴	سازگاری با تغییرات اقتصادی-سیاست های پاسخگو
۲۱	۵	۰/۰۱۰۶	۰/۰۱۲	۵	یکپارچه سازی و مدیریت داده ها - پایگاه های اطلاعاتی متمرکز
۱	۱	۰/۰۱۳۸	۰/۰۰۲	۲	چارچوب های قانونی-سیاست های مالیاتی شفاف
۶	۲	۰/۰۱۱۸	۰/۰۰۵	۳	سیاست گذاری آگاهانه
۳	۱	۰/۰۱۴۵	۰/۰۰۴	۹	فرهنگ بهبود مستمر-حلقه های بازخورد
۴	۴	۰/۰۱۸۲	۰/۰۰۸	۹	ملاحظات پایداری-سیاست های مالیاتی سبز
۵	۳	۰/۰۱۲۷	۰/۰۰۲	۳	کاهش فساد
۵	۲	۰/۰۱۵۲	۰/۰۰۶	۳	حریم خصوصی و امنیت داده ها

این موضوعات توجه بیشتری از جانب خبرگان شده و مورد بررسی فراوانی در پژوهش ها قرار گرفته اند. از این رو، می توان گفت که توجه به این شاخص ها در حکمرانی مطلوب مالیاتی بسیار حائز اهمیت است.

۷- ارائه یافته

بر اساس مطالعه پژوهش های پیشین و کدهای استخراج شده با استفاده از روش تحلیل تم، شبکه مضامین حکمرانی مطلوب مالیاتی شامل پیشایندها، راهبردها و پسایندها می باشند.

بر اساس ضرایب به دست آمده در جدول ۴، مشخص شد از بین پیشایندها درک نظام ارزشی، مشوق ها برای انطباق و مکانیسم های بازخورد بالاترین رتبه را به دست آوردند. همچنین از راهبردهای بیان شده، ظرفیت سازی، استفاده از فناوری بلاک چین، برنامه ریزی استراتژیک و پایداری و مقیاس پذیری بالاترین رتبه را به دست آوردند و در بخش پسایندها ادغام سیاست های مالیاتی با اهداف توسعه اقتصادی، شفافیت و افشای عمومی بالاترین رتبه را به دست آوردند بدین معنا که در حکمرانی مطلوب مالیاتی به

نگاره ۱. مدل حکمرانی مطلوب مالیاتی (منبع: پژوهش حاضر)

۸- بحث و نتیجه گیری

حکمرانی مالیاتی نقش مهمی در ارتقای هوشمندی مالیاتی ایفا می کند که به توانایی دولت ها و سازمان ها برای مدیریت، تجزیه و تحلیل و استفاده موثر از داده های مالیاتی برای تصمیم گیری، انطباق و تدوین خط مشی ها اشاره دارد. حکمرانی مالیاتی و هوشمندی مالیاتی نیازمند رویکردی جامع است که فناوری، مشارکت سهامداران و بهبود مستمر را ادغام کند. با اتخاذ این استراتژی ها، کشورها نه تنها می

توانند تبعیت مالیاتی و درآمد را افزایش دهند، بلکه یک سیستم مالیاتی عادلانه تر و کارآمدتر ایجاد می کنند. این امر در نهایت از رشد اقتصادی گسترده تر و برابری اجتماعی حمایت می کند. حکمرانی مالیاتی نحوه توسعه، اجرا و اجرای سیاست های مالیاتی را راهنمایی می کند. حکمرانی مالیاتی مؤثر برای ارتقای هوش مالیاتی، که شامل توانایی جمع آوری، تجزیه و تحلیل و استفاده از داده های مربوط به مالیات برای تصمیم گیری و انطباق بهتر است، بسیار مهم است. از

این رو پژوهش حاضر با هدف ارائه الگوی حکمرانی مطلوب مالیاتی در راستای ارتقا هوشمندی مالیاتی انجام پذیرفت. براساس مطالعات و مصاحبه های انجام شده با خبرگان، ۳ مضمون فراگیر و ۳۷ مضمون سازمان دهنده و ۱۳۴ مضمون پایه برای مدل حکمرانی مطلوب مالیاتی در قالب پیشران ها، راهبردها و پسایندها استخراج شدند. بر این اساس خط مشی گذاران مالیاتی و مراجع سیاست گذاری بایستی شناخت دقیقی از پیشایندهای حکمرانی مطلوب مالیاتی از قبیل خدمات دولت الکترونیک، ملاحظات جهانی، چالش انطباق، آمادگی حسابرسی، درک نظام ارزشی، مشوق ها برای انطباق، مکانیسم های بازخورد، چشم انداز راهبردی، آموزش و آگاهی، ارتباط با ذی نفعان کلیدی، آینده نگری، تعدیل سیاست پاسخگو و نگاه هولوگرافیک به دست آورند. همچنین تحلیل راهبردهای ارائه شده در این پژوهش از قبیل معیارهای عملکرد، ابزارهای تجزیه و تحلیل داده ها، ظرفیت سازی، استفاده از فناوری بلاک چین، مدیریت ریسک، استانداردهای اخلاقی، مستندسازی و گزارشگری، برنامه ریزی استراتژیک، یکپارچه سازی فناوری، استفاده از بینش رفتاری، پایداری و مقیاس پذیری و تصمیم گیری مبتنی بر داده می تواند ظرفیت عملیاتی را ارتقا داده و در راستای شکل گیری حکمرانی مالیاتی هوشمند موثر باشد تا به پیامدهایی شامل ادغام سیاست های مالیاتی با اهداف توسعه اقتصادی، شفافیت، تقویت کنترل های داخلی- عملکردهای حسابرسی داخلی قوی، افشای عمومی، سازگاری با تغییرات اقتصادی-سیاست های پاسخگو، یکپارچه سازی و مدیریت داده ها - پایگاه های اطلاعاتی متمرکز، چارچوب های قانونی-سیاست های مالیاتی شفاف، سیاست گذاری آگاهانه،

فرهنگ بهبود مستمر -حلقه های بازخورد، ملاحظات پایداری -سیاست های مالیاتی سبز، کاهش فساد و حریم خصوصی و امنیت داده ها دست یابند. براساس نتایج آنتروپی شانون از بین پیشایندها درک نظام ارزشی، مشوق ها برای انطباق و مکانیسم های بازخورد بالاترین رتبه را به دست آوردند. همچنین از راهبردهای بیان شده، ظرفیت سازی، استفاده از فناوری بلاک چین، برنامه ریزی استراتژیک و پایداری و مقیاس پذیری بالاترین رتبه را به دست آوردند و در بخش پسایندها ادغام سیاست های مالیاتی با اهداف توسعه اقتصادی، شفافیت و افشای عمومی بالاترین رتبه را به دست آوردند بدین معنا که در حکمرانی مطلوب مالیاتی به این موضوعات توجه بیشتری شده است و مهمترین عوامل هستند. فقدان الگویی جامع در جامعه مورد مطالعه به همراه نادیده گرفتن پیشران ها، راهبردها و پسایندها شکاف مطالعاتی پژوهش حاضر بود که نویسندگان را به ارائه الگوی بومی برای حکمرانی مطلوب مالیاتی ترغیب کرد. در پژوهش حاضر از طریق مصاحبه با خبرگان، با نگاهی موشکافانه تر و دقیق تر ابعاد جدیدی از حکمرانی مطلوب مالیاتی شدند و در نهایت مدل بومی طراحی گردید. با توجه به نتایج به دست آمده از این پژوهش، پیشنهادهایی ارائه می گردد. با اجرای این استراتژی ها، دولت ها می توانند یک سیستم حکمرانی مالیاتی مؤثرتر، عادلانه تر و شفاف تر ایجاد کنند که باعث تقویت اعتماد در بین شهروندان و ارتقای ثبات اقتصادی می شود.

- پیشنهاد می گردد به طور منظم سیاست های مالیاتی، گزارش های درآمد و جزئیات هزینه ها برای عموم منتشر گردد. همچنین

پرداخت می کنند و نابرابری را کاهش می دهد از مشوق های مالیاتی هدفمند برای ارتقای رشد اقتصادی استفاده گردد و در عین حال اطمینان حاصل شود که به طور نامتناسبی به نفع گروه های خاصی نیستند.

- در راستای ساده سازی کدهای مالیاتی ساده سازی کدهای مالیاتی با مقررات ساده آنها را برای مالیات دهندگان قابل درک تر کنند و هزینه های زمانی و تاخیر را کاهش دهند. همچنین دستورالعمل ها و منابع روشنی برای مودیان مالیاتی ارائه گردد تا سیستم مالیاتی سیال شود.
- در راستای ظرفیت سازی در برنامه های آموزشی برای مقامات مالیاتی سرمایه گذاری گردد تا مهارت ها و دانش آنها ارتقا یابد.

در راستای ممیزی مستقل اجرای ممیزی منظم توسط نهادهای مستقل برای اطمینان از رعایت و پاسخگویی صورت گیرد.

- در راستای جمع آوری مالیات کارآمد پلتفرم های دیجیتال را برای فرآیندهای ثبت مالیات و پرداخت آسان تر پیاده سازی کنند. از تجزیه و تحلیل داده ها برای شناسایی روندها، بهبود نرخ تطبیق و کشف تقلب استفاده گردد.
- پیشنهاد می گردد در راستای مشارکت ذینفعان مشاغل و جامعه مدنی، در تدوین سیاست های مالیاتی مشارکت داده شوند. ایجاد کانال هایی برای مالیات دهندگان برای ارائه بازخورد در مورد تجربیات خود با سیستم مالیاتی نیز حائز اهمیت است.
- بر مبنای مالیات پیشرونده سیستم های مالیاتی طراحی گردد که تضمین می کند که درآمدهای بالاتر سهم عادلانه ای را

فهرست منابع فارسی

ایزدخواستی، حجت. (۱۳۹۵). تحلیل تأثیر فساد و کیفیت در حال توسعه و توسعه یافته. تحلیل های اقتصادی توسعه حکمرانی بر عملکرد نظام مالیاتی: رویکرد داده های تابلویی ایران، (۱)۵، ۹۹-۸۱. doi: ۲۰۱۸.۱۶۹۵۷.۱۱۰۶/edp.۱۰.۲۲۰۵۱. ۱۱۸-۹۳. (۱)۴، ۲۰۱۷.۱۳۴۵۳.۱۰۶۹/edp.۱۰.۲۲۰۵۱doi:

رضائی، محمد جواد و موحدی بکنظر، مهدی، (۱۴۰۱). مبنای پناهی، حسین، فلاحی، فیروز، مردم دار، سجاد. (۱۳۹۶). نهادی حکمرانی عادلانه مالیاتی؛ رویکردی مقایسه اثر حکمرانی خوب بر درآمدهای مالیاتی در کشورهای اسلامی، <https://civilica.com/doc/۱۶۱۵۳۹۷>

References:

- Baker, A., & Murphy, R. (۲۰۲۱). Creating a race to the top in global tax governance: the political case for tax spillover assessments. *Globalizations*, ۱۸(۱), ۳۸-۲۲.
- Christensen, R. C. (۲۰۲۱). Elite professionals in transnational tax governance. *Global Networks*, ۲۱(۲), ۲۹۳-۲۶۵.
- Christensen, R. C., & Hearson, M. (۲۰۱۹). The new politics of global tax governance: Taking stock a decade after the financial crisis. *Review of International Political Economy*, ۲۶(۵), ۱۰۸۸-۱۰۶۸.
- Eskelinen, T., & Ylönen, M. (۲۰۱۷). Panama and the WTO: new constitutionalism of trade policy and global tax governance. *Review of International Political Economy*, ۲۴(۴), ۶۵۶-۶۲۹.
- Everest-Phillips, M. (۲۰۱۱). Tax, governance and development. Commonwealth Secretariat.
- Hearson, M., & Rixen, T. (۲۰۲۱). The politics and history of global tax governance. *Chapters*, ۲۵۹-۲۴۴.
- Hearson, M., Christensen, R. C., & Randriamanalina, T. (۲۰۲۲). Developing influence: the power of 'the rest' in global tax governance. *Review of International Political Economy*, ۲۴-۱.
- Kalotay, A. (۲۰۲۱). Tax-Smart Portfolio Valuation and Performance Measurement. *The Journal of Portfolio Management*, ۴۷(۸), ۵۰-۵۶.
- Kovermann, J., & Velte, P. (۲۰۱۹). The impact of corporate governance on corporate tax avoidance—A literature review. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, ۳۶, ۱۰۰-۲۷۰.
- Lips, W. (۲۰۱۹). Great powers in global tax governance: A comparison of the US role in the CRS and BEPS. *Globalizations*, ۱۶(۱), ۱۱۹-۱۰۴.
- Moore, M. (۲۰۱۵). Tax and the governance dividend. SSRN.
- Raikov, A. L. E. X. A. N. D. E. R. (۲۰۲۱). Decreasing tax evasion by artificial intelligence. *IFAC-PapersOnLine*, ۵۴(۱۳), ۱۷۷-۱۷۲.
- Rixen, T. (۲۰۱۶). Institutional reform of global tax governance: a proposal. *Global Tax Governance: What is Wrong with it and how to Fix it*.
- Sebele-Mpofu, F. Y. (۲۰۲۰). Governance quality and tax morale and compliance in Zimbabwe's informal sector. *Cogent Business & Management*, ۷(۱), ۱۷۹۴۶۶۲.

The optimal tax governance model in order to promote tax intelligence

Mohsen Mohammadi

PhD candidate in Public Administration, Islamic Azad University, Qazvin, Iran

Nabiallah Mohammadi

Associate Professor of Public Administration, Islamic Azad University, Zanzan, Iran

Hasan ghanimati

Associate Professor of Public Administration, Islamic Azad University, Zanzan, Iran

Abstract

Objective: Tax intelligence requires an accurate and correct explanation of governance components based on modern and reengineered trends. Tax governance is important to ensure social stability, and by promoting fairness and transparency in the tax system, governments can help build trust and confidence in governing institutions. do Therefore, the current research has been conducted with the aim of providing a model of optimal tax governance to promote tax intelligence.

Method: This qualitative research was compiled using thematic analysis. In this research, the findings were analyzed using semi-structured interviews with organizational and academic experts in public administration, public policy, and economics, and the present model was designed. Based on this, by analyzing the content of the interviews and research using the Maxqda 2020 software, the relevant dimensions were extracted, and the importance and priority of each were determined using the Shannon entropy technique.

Findings: Based on the research approach, 3 aspects, 37 components, and 134 codes were extracted. Tax policymakers and policy-making authorities should gain a detailed understanding of the antecedents of good tax governance. Also, the analysis of the strategies presented in this research can improve operational capacity and effectively form smart tax governance to achieve the experts' results.

Conclusion: This research presented the optimal tax governance model as 37 components. Since a comprehensive model for optimal tax governance has not been presented so far, this research can be beneficial in developing the literature of the research field and explaining the importance of optimal tax governance in research.

Keywords: tax governance, tax intelligence, policymaking